

FALKENBERG

Anvisning för vårdhygien och basal hygien

Dokumenttyp Anvisning	Version 2.0	Dokumentet gäller för Personal och chefer inom hälso- och sjukvård, hemtjänst, SÄBO samt grupp och servicebostäder.	Datum för fastställande 2018-05-18
Revideringsansvarig MAS /MAR		Revideringsintervall Vid behov	Reviderad datum 26-10-28
Dokumentansvarig MAS/MAR		Uppföljningsansvarig och tidplan MAS och MAR	Vid behov

Innehåll

Anvisning för	1
vårdhygien och basal hygien	1
1. Syfte	2
2. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument	2
3. Anvisning	2
3.1. Rutin för verksamheten	3
3.2. Utbildning för omsorgspersonal	3
3.3 Krav på förbindelseblankett	3
3.4 Riskanalysarbete	3
3.5 Egenkontroller	4
3.6 Ansvar	5
4. Definitioner och avgränsningar	5
5. Ansvar och uppföljning	5
Revidering	5

1. Syfte

Att förebygga och förhindra smitta och smittspridning i kommunal vård och omsorg samt hälso och sjukvård.

2. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

Basala hygienrutiner regleras nationellt i [Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg \(SOSFS 2015:10\)](#) samt [Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om smittförebyggande åtgärder i vissa verksamheter enligt SoL och LSS \(HSLF-FS 2022:44\)](#).

Det finns krav på att riskanalys ska genomföras enligt [Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd \(SOSFS 2011:9\) Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete](#).

3. Anvisning

Basala hygienrutiner är den viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning inom vård och omsorg och ska därför alltid tillämpas i vård och omsorgsarbete - oavsett om det föreligger en känd smitta eller inte. Alla som arbetar i vård och omsorg har ett ansvar att känna till och tillämpa basala hygienrutiner.

3.1. Rutin för verksamheten

Chefen för verksamheten ansvarar för att upprätta rutiner för att förebygga och förhindra smitta och smittspridning. Flera verksamheter kan enas om en gemensam rutin.

Rutinen bör avse

- hur smitta ska förebyggas i verksamheten,
- hur smittspridning ska förhindras i verksamheten,
- vem som ansvarar för att smittförebyggande åtgärder vidtas i verksamheten,
- hur verksamheten kan samverka med hälso- och sjukvården,
- hur de smittförebyggande åtgärderna ska följas upp, och
- hur personalen i verksamheten ska informeras om rutinerna.

Av rutinen bör det även framgå hur den som har beviljats en insats och dennes närstående kan få information om hur verksamheten arbetar för att förebygga och förhindra smitta och smittspridning.

Rutinen ska även innehålla beskrivning av hur utbildningar sker i verksamheten samt hur hantering av förbindelseblanketten (se nedan) ser ut.

3.2. Utbildning för omsorgspersonal

Chefen för verksamheten ansvarar för att omsorgspersonal genomgår utbildning i basala hygienrutiner och smittförebyggande åtgärder. Syftet med utbildningen är att personalen ska kunna omsätta kunskaperna i det praktiska arbetet. Utbildning ska ges alla som deltar i brukarnära och vårdrelaterat arbete och ska ges både grund och som fortbildning.

3.3 Krav på förbindelseblankett

Vid nyanställning ska samtlig personal underteckna "[Förbindelseblankett - basal hygien](#)" om att de mottagit information om basal hygien och förbinder sig att följa dessa rutiner. Inom Vård och omsorg Falkenberg (VOF) finns denna digitalt i slutet av utbildningen "Basal hygien" i Utbildningsportalen. Svaret sparas i personalakt.

3.4 Riskanalysarbete

Chefen för verksamheten ska som en del av det fortlöpande arbetet med riskanalyser bedöma

1. vilka risker för smitta och smittspridning som finns i verksamheten, och
2. vilka åtgärder som behöver vidtas för att förhindra smitta och smittspridning i verksamheten.

En del av riskanalysarbetet består av att genomföra egenkontroll, se nedan.

3.5 Egenkontroller

Vårdhygienisk egenkontroll (VEK)

Samtliga berörda verksamheter ska utföra egenkontroll av det vårdhygieniska arbetet. [Vårdhygienisk egenkontroll](#) finns i HSL-handboken. Ledning, chef och hygienombud genomför enkät vars resultat sedan analyseras och åtgärder planeras och genomförs.

- egen regins chefer använder Stratsys
- externa använder mall från MAS/MAR

Egenkontroll basal hygien

Samtliga berörda verksamheter ska utföra egenkontroll av följsamhet till basala hygienrutiner. Medarbetarna genomför enkät och chef analyserar resultat, planerar och genomför åtgärder. Det finns olika nivåer för godkänt resultat beroende på om man utför observation eller självskattning.

Särskilt boende ÄO

- Genomför "*Följsamhetsmätning till basala hygienrutiner och klädregler – observation*". Egenkontroll i form av kollegiala observationer två gånger per år, mars och oktober. De administreras via MAS från Region Hallands Vårdhygien till samtliga särskilda boenden.
- Resultatet rapporteras in till regionen, och sammanställning kommer till verksamheten via MAS.
- Resultat över 80% är godkänt. Lägre resultat kräver åtgärder från chef.
- Resultatet och åtgärder rapporteras för egen regins chefer i Stratsys och privata utförare använder mall från MAS/MAR.

Hemtjänst, hemsjukvård, funktionsstöd (förutom boendestöd och daglig verksamhet)

- Genomför "*Följsamhetsmätning till basala hygienrutiner och klädregler – självskattning*" egenkontroll i form av självskattning en gång per år, i september.
- Använd blanketten [Följsamhetsmätning till basala hygienrutiner och klädregler genom självskattning - blankett](#) i HSL-handboken på kommunens hemsida alternativt digitalt i Stratsys.
- Lämna ut blanketten till all personal som skattar sin följsamhet till hygienreglerna. Skattningen gäller för **senaste** vård- **eller** omsorgsmomentet hos brukare där man haft **fysisk** kontakt.
- Resultat över 90% är godkänt. Lägre resultat kräver åtgärder från chef.
- Resultatet och åtgärder rapporteras för egen regins chefer i Stratsys. Privata utförare rapporterar till MAS/MAR genom rapportmallen [Följsamhetsmätning till basala hygienrutiner och klädregler genom självskattning - rapportmall](#).

3.6 Ansvar

Chef för verksamheten

Upprätta rutin som innehåller de beskrivna delarna i anvisningen.

Enhetschef

Säkerställa att framtagna rutiner är kända av medarbetarna och följs.
Genomföra egenkontroll enligt anvisningen.

Legitimerad personal och omsorgspersonal

Följa framtagna rutiner för basal hygien och smittförebyggande arbete.

MAS och MAR

Ansvarar för att anvisningen är aktuell och att ändringar görs kända till chefer.

4. Definitioner och avgränsningar

Definitioner

Vårdhygien handlar om att förebygga vårdrelaterade infektioner, smittspridning och antibiotikaresistens.

Basal hygien handlar om regler för arbetskläder, handhygien och skyddsutrustning. Basal hygien är en del av det vårdhygieniska arbetet.

Avgränsning

Dagverksamhet, daglig verksamhet och boendestöd ska arbeta enligt basala hygienrutiner men omfattas inte av kraven av egenkontroll.

5. Ansvar och uppföljning

MAS och MAR ansvarar för uppföljning och revidering av anvisningen.

Revidering

261028 – Anvisningen reviderad i sin helhet

250127 – Tydliggjort att ansvaret att följa anvisningen även gäller legitimerad personal